

Eksamen

Forberedelsestid: 48 min.

- Se video: Intro
- Forbered opgaven
- Se video: Eksamen
- Diskuter elevens præstation og giv en karakter
- Se video: Votering
- Konkluder hvad der lægges vægt på

Redaktionen citerer diverse bilag i henhold til god skik og brug. Hvor det er skønnet nødvendigt har redaktionen indhentet tilladelse til at citere eksamensopgaverne. I enkelte tilfælde er det ikke lykkedes at finde ophavsrethaveren. Skulle nogens ophavsret være krænket bedes de kontakte PTV film.

Uddrag af læreplanen 2017

Der afholdes en mundtlig prøve på grundlag af en opgave med ukendte spørgsmål og et ukendt bilagsmateriale. Opgaven har tilknytning til et af de studerede temaer. Opgaverne, der indgår som grundlag for prøven, skal i al væsentlighed dække de faglige mål og kernestoffet. Den enkelte opgave må anvendes højst tre gange på samme hold. Opgaverne skal bestå af et tema med spørgsmål, der følger de taksonomiske niveauer, og et bilagsmateriale på 1½ til to normalsider a 2400 enheder (antal anslag inklusiv mellemrum). Hver opgave skal i videst mulig omfang indeholde både tekst og statistisk materiale. Ved anvendelse af elektronisk mediemateriale som en del af bilagsmaterialet svarer fire til syv minutters afspilning til en normalside. Eksaminationstiden er ca. 24 minutter. Der gives ca. 48 minutters forberedelsestid. Eksaminationen indledes med eksaminandens præsentation og former sig derefter som en samtale mellem eksaminand og eksaminator med udgangspunkt i opgaven.

Tema: Råd til velfærd?

1. **Redegør for de karakteristiske træk ved den universelle velfærdsmodel og den danske velfærdsstat.**
2. **Undersøg på baggrund af bilag 1, hvilke økonomiske reformer der er blevet gennemført i Danmark de sidste par årtier. Inddrag begreberne strammingsstrategien og opkvalificeringsstrategien i din besvarelse.**
3. **Diskutér med udgangspunkt i bilag 2, hvorvidt den danske velfærdsstat har udviklet sig til en konkurrencestat.**

Bilagsmateriale:

Bilag 1: Diverse figurer og oversigter:

Figur 1: Dagpengemodtager i Danmark, Fra Politiken d. 19. maj 2019

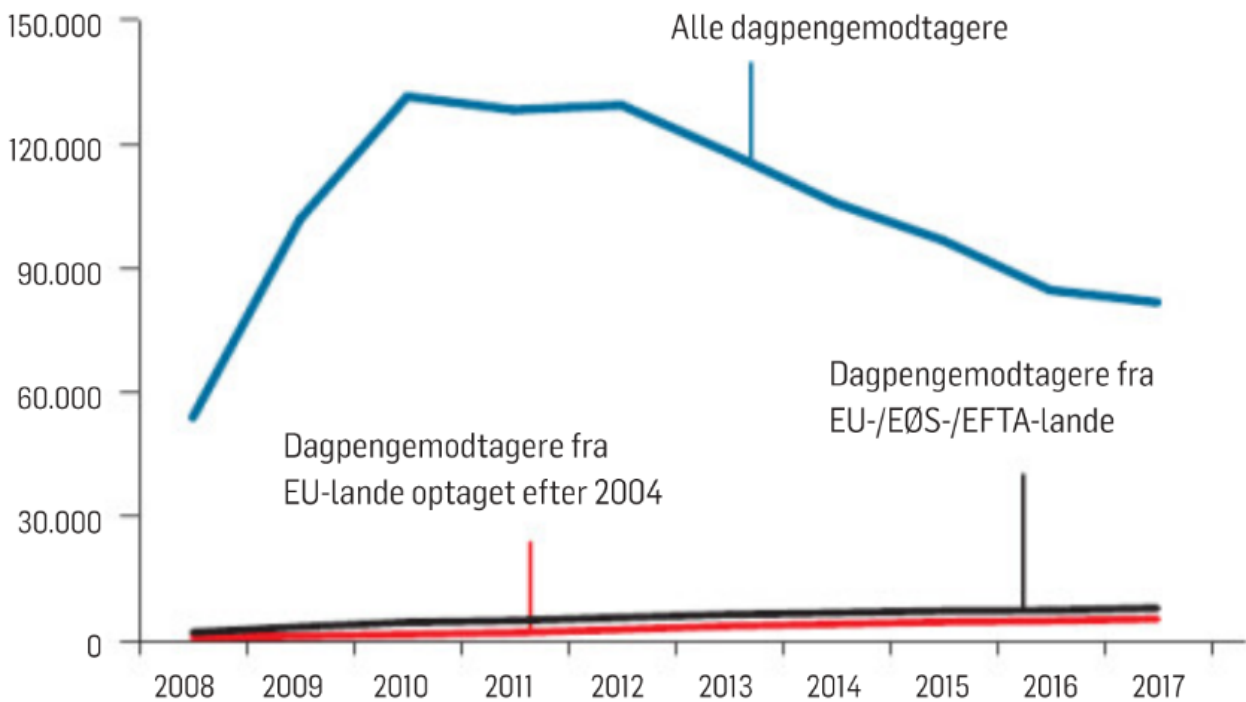
Figur 2: Hvordan skal vi i Danmark håndtere udsigterne til, at der på sigt vil ske et fald i arbejdsstyrken forårsaget af befolkningens aldring? Politiken d. 9. september 2018

Oversigt over gennemførte reformer i Danmark siden 2010. Reformoversigt fra Berlingske d. 12. november 2018 (fra artiklen: Antallet af forsørgede er historisk lavt, men det skal endnu længere ned)

Bilag 2: Poul Aarøe Petersen: "Jeg savner, at politikerne anerkender, at det er et fantastisk samfund, vi har bygget op", Politiken d. 21. april 2019 (I uddrag)

Figur 1: Dagpengemodtager i Danmark, Fra Politiken d. 19. maj 2019

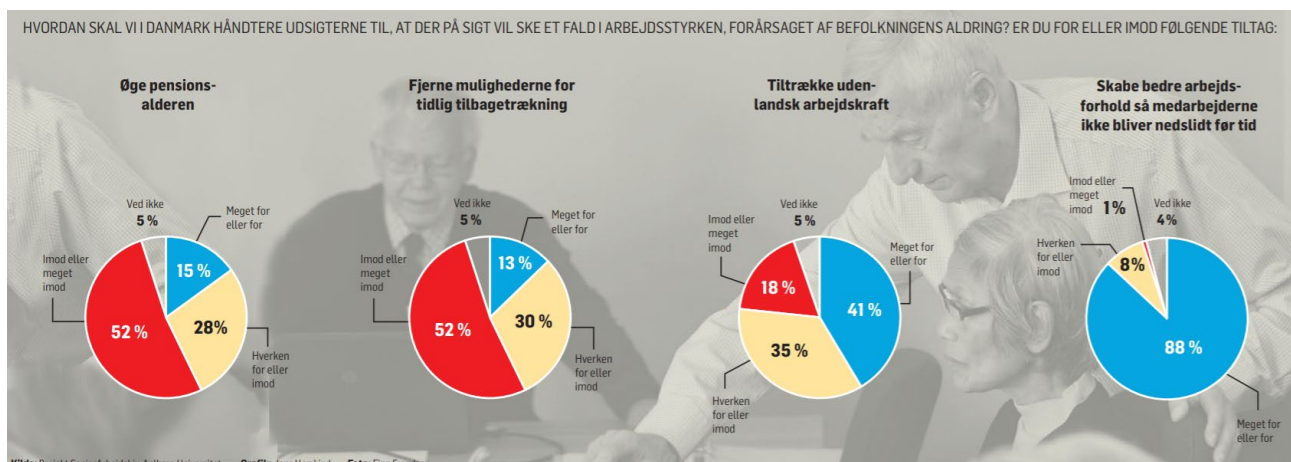
Dagpengemodtagere i Danmark

Kilde: Beskæftigelsesministeriet og Danmarks Statistik, 2019

Grafik: Jens Herskind

Figur 2: Hvordan skal vi i Danmark håndtere udsigterne til, at der på sigt vil ske et fald i arbejdsstyrken forårsaget af befolkningens aldring? Politiken d. 9. september 2018

Note: 2500 danske arbejdsgivere er blevet adspurgt i ovenstående undersøgelse.

Oversigt over gennemførte reformer i Danmark siden 2010. Reformoversigt fra Berlingske d. 12. november 2018 (fra artiklen: Antallet af forsørgede er historisk lavt, men det skal endnu længere ned)

REFORMER

Fra dagpenge til SU

Siden 2010 har skiftende regeringer gennemført reformer af arbejdsmarkedet og velfærden med henblik på at få flere i job og færre på overførselsindkomst.

Det gælder reformer af:

- Dagpenge
- Kontanthjælp
- Skat
- Førtidspension og fleksjob
- Sygedagpenge
- Beskæftigelsessystemet
- Statens Uddannelsesstøtte
- Fremdrift i uddannelsessystemet

Bilag 2: Poul Aarøe Petersen: "Jeg savner, at politikerne anerkender, at det er et fantastisk samfund, vi har bygget op", Politiken d. 21. april 2019 (I uddrag)

(Interview med samfundsforsker Martin Møller Bøje Rasmussen)

»Den danske samfundsmodel er måske den stærkeste og mest robuste, der nogensinde har eksisteret noget sted på kloden. Det er en unik konkurrencestat, der på sjældnen vis kombinerer stærk konkurrenceevne og høj produktivitet med tårnhøje skatter og et velfærdsniveau, som de fleste andre lande må kigge langt efter. Det bør danske politikere være langt bedre til at fortælle vælgerne, der ellers har en farlig tendens til at fokusere på alle de problemer, der altid ligger lige for næsen. «

(...)

»I dag er vi 1 af blot 6 lande i OECD, der har orden i eget hus, når det gælder finanspolitik. Vi har løbende tilpasset os en forandring, hvor der er kommet flere ældre, større sundhedsudgifter, flere unge under gratis uddannelse osv. Så vi er foran på økonomiske reformer.

Reformer, der vel at mærke har været bred politisk enighed om. Men vi er nu nået til et punkt, hvor vi også har brug for politikere, der aktivt og ideologisk arbejder for at udvikle konkurrencestaten. Det er vigtigt for vores demokrati, at politikerne træder ud af konsensusboblen og bliver mere ideologiske, når vi skal forny samfundsmodellen«.

(...)

Men der er vel grænser for, hvor vidtgående reformer politikerne kan foreslå, hvis ikke det skal gå grundlæggende ud over konkurrencestatsmodellen?

»Både ja og nej. Selvfølgelig er der principielt en grænse, men i praksis kan danske politikere gå langt, når de skal pege på nye nødvendigheder. Tag for eksempel Socialdemokratiet, der netop har taget hul på en debat om tidligere tilbagetrækning. Partiet mener nu, at der er ny nødvendighed på spil, og en naturlig øvre grænse for, hvor lang tid man kan være på arbejdsmarkedet.

Og i praksis vil der ikke nødvendigvis være en modsætning mellem finanspolitisk holdbarhed og hurtigere tilbagetrækning. Det afhænger jo blot af, hvordan man reformerer samfundsøkonomien i forhold til en ny nødvendighed«. (...) »Politik er en kamp på nødvendigheder, og Socialdemokratiet vil kunne sige, at det omvendt virker som en papirløsning i Finansministeriet at tro, at alle kan være på arbejdsmarkedet, til de er 74 år. Det er den absolut højeste pensionsalder i OECD, og i Danmark har vi i forvejen en af de længste arbejdslivskarrierer. Biologisk set topper mennesket tidligt i 30'erne, hvor sportsfolk også går fra. Så selvfølgelig kan man som politiker tage fat på dette som et problem, der kan anvises andre løsninger på«.